

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A németek és a bolgárok ujabb előnyomulása a Balkánon

A bolgárok a Struma völgyében teljesen megverték az ellenséget — A franciák támadásai a Dojran-tónál meghiusultak — A Moldavától nyugatra a németek elfoglalták az oroszok állásait — Kudarccal végződtek az olasz támadások — Ujabb német sikerek a Somme mentén

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, augusztus 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Valona területén az ellenség tevékenysége fokozottabb volt. Egy harci repülőgépnök, a melyet Arigi törzsrőmester vezetett, négy Fahrman-féle kétfedelivel folytatott harcban kettőt lelőtt. Az egyik a Skumbi-torkolat közelében fekszik, a másik a tengerbe zuhant. Egy ellenséges torpedóromboló kimentette.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, augusztus 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

Az Ostrovo-tótól nyugatra fekvő magaslatú vidéknek megszüntetése kedvezően halad előre. A Moglena-területen ismételt szerb előretöréseket visszautasítottunk.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A bolgár jelentés

Szófia, augusztus 22. (Magyar Távirati Iroda.) A bolgár vezérkar jelenti tegnapi kelettel:

A Struma völgyében teljesen megvertük az ellenséget, mely futva menekült a folyó jobb partján. Az egész vidék Jenikőj, Nevolen és Topolovo falvak körül ellenséges katonák holttesteivel van ellepve; eddig több mint 400 tetemet számláltunk meg, köztük több tisztet. — Nyolc gépfegyvert, temérdek puskát, lövedéket, tüzérési anyagot, lőszeresládát zsákmányoltunk. 190 sebesülten foglyot, köztük 4 tisztet és 60 sebesült foglyot hoztunk be eddig. Nagy tömeg főszerelési tárgy borítja a csata-teret, annak bizonyágául, hogy az ellenség veresége teljes volt. Egy ellenséges lovasosztagot, amelyet lovasságunk ügyes manőverrel

ágyunk tüzkörébe hajtott, a szó szoros értelmében megsemmisítettünk. Foglyok elbeszélése szerint ezekben az ütközetekben a francia Bertier-dandáron kívül egy angol gyalogezred is részt vett.

Azok a támadások, amelyeket a franciák tíz nap óta a Dojran-tótól délre és nyugatra levő állásaik ellen intéztek, tökéletesen meghiusultak. Valószínűleg ez a körülmény indította Sarraill vezérkarát arra, hogy több olyan katonai állomás bevételeit híresztelje, melyek mindig a franciák birtokában voltak, mint például Dojran vasútállomása is. Dldzeli faluban, amelyet az ellenség kiürített, csapataink ötven francia katona holttestét eltemették.

A Vardar jobbpartján a támadás során Majadag környékén egy ellenséges osztagot elfogtunk és egy gépfegyvert zsákmányoltunk. A franciák 70 halottat hagytak hátra a csata-terén. Jobbszárnyunk folytatja hadműveleteit.

Francia beismerés a szalonikii vereségekről

Genf, augusztus 23. (Magyar Távirati Iroda.) A Petit Parisien beismeri, hogy az angol-francia hadsereg Szaloniki előtt visszavonult. Fejtegeti a terep nehézségeit. Az élelmezés kérdése már előre veszélyeztette az ellenoffenzíva sikerét.

A bolgárok megszállták Kavallát

Genf, augusztus 23. Az Agence de Balcan jelenti Athénből: A Nestoson át rendkívüli gyorsasággal előnyomuló bolgár csapatok megszállták Kavallát.

A szerbek vereségének híre Szalonikiben

Szófia, augusztus 23. Teljesen megbízható hírek szerint Szalonikiben a szerbek vereségének a hírére pánikszerű zavar támadt. A megvert szerb csapatrészek rendetlenül özönlöttek vissza a városokba, sokan fegyveresen, sokan fegyver nélkül. A lakosságot és különösen az angol katonákat szintén pánik fogta el, mindeki hajóra akart szállni és csak a francia ka-

tonák beavatkozása állította vissza egyidőre a nyugalmat.

A florinai csata

Genf, augusztus 23. A párisi Journal szalonikii tudósítójának jelentése szerint a bolgár támadás augusztus 17-én délelőtt kezdődött a görög határ menti egész fronton Florinánál. — Mig az ellenség a Florina területén levő és a szerbek által védeltetett szakasz ellen támadott, más osztagok görög területre nyomultak és Demir Hissar irányában nagy tevékenységet fejtettek ki. A florinai fronton a harcok még tartanak. Ellenséges repülő 19-én és 20-án bombázták a szövetségesek vertekopi és kikiési táborát, amely alkalommal 3 katona meghalt.

A bolgár előnyomulás és a görögök

Basel, augusztus 23. A Basler Nachrichten jelenti: A macedoniai görög katonai hatóságok parancsot kaptak a kormánytól, hogy vonuljanak vissza a bolgárok elől, míg a polgári hatóságok helyükön kötelesek maradni, hogy a lakosság biztonságára vigyázzanak.

Konstantin királyt állandóan értesítik az események menetéről. Dusmanis vezérkari főnök személyesen ment a királyhoz, hogy az eseményekről jelentést tegyen. Zaimis miniszterelnök is tanácskozott a királlyal, miután reggel a román követet fogadta.

***

Az orosz háború

Höfer jelentése

Budapest, augusztus 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

A Moldavától nyugatra német csapatok rohammal elfoglalták az oroszoknak egy további gyalogsági állását, amely alkalommal 200 oroszot elfogtak és 2 gépfegyvert zsákmányoltak. Zabiéniél orosz előretöréseket visszaver-

URANIA

Ma utoljára!

Nordisk film-újdonosságok

A 645-ös sorsjegy

detektív történet 3 felvonásban.

A kétkedő ember

bűnügyi tragédia 3 részben.

Főszereplő: ELSE FRÖHLICH.

Édes a bosszu

humoros.

Naldsee partján

természeti felvétel.

Előzetes 6 órákor mérsékelt, 7 és 9 órákor 7 és 9 órákor rendszeres helyszínről.

APOLLO

az „Uranus” helyiségben Korona-passzage, Csapó-u.

M., osztrórtőkön

Működés 5 órákor

mérsékelt, 7 és 9 órákor

rendszeres helyszínről.

Dr. Meiszto.

Modern Fauszt-tragedia

4 felvonásban.

Főszereplők: Gunnar

Toinas, Carlo Wiebb

és Fritz Petersen

Jön a miniszter

vigjáték.

Kinokop

aktuális humoreszk.

Csókön szerzett

menyasszony

hohózat.

tünk. A Kapul területén állóharc folyik. Tovább északra csekélyebb harci tevékenység és teljesen változatlan helyzet mellett nincsenek nevezetesebb események.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, augusztus 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszínterről:

A tengertől a Kárpátokig nem történt különös esemény.

A hegyek között a Stara Wypnczina birtokát kiszélesítettük azzal, hogy rohammal elfoglaltunk újabb ellenséges állásokat. Elfogtunk 200 orosz (ezek között egy zászlóalj törzset), zsákmányoltunk 2 gépfegyvert és visszavertünk jelentős támadásokat. A Czarni Czeremosz mindkét oldalán az orosz visszafoglalási kísérleteknek semmi eredményük nem volt.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Ujabb milliós sikkasztások

Stockholm, augusztus 23. Pétervárról jelentik: A minisztertanács rendelkezése Hiehnia-kowot, a déli vasut elnökét és a vasut egész igazgató-tanácsát család és sikkasztás miatt letartóztatták. Ezek az urak, köztük négy excellenciás ur, a vasut számára rendelt fáért, a melyért 1.40 rubelt fizettek, 4.85 rubelt számítottak a kormánynak. Az így kicsalt pénzek összege 24 millió rubelre rug, amelyből az urak zsebébe 2 és fél millió folyt. Egyidejűleg a kormány által a nagy Don-csuszda építésére kinevezett főmérnököket megvesztegetés és a korona tulajdonának megrablása miatt letartóztatták. 15 millió rubel elkezelésével vádolják őket.

Románia döntés előtt

Románia magatartásáról döntés nem várható

Budapest, augusztus 23. A Pester Lloyd jelentik: Komoly politikai körökben az a meggyőződés, hogy közvetlenül várható döntésről Románia magatartásának változását illetően nem lehet szó. A jövőre semmiféle határozott jóslást nem lehet tenni.

A belga-francia harctér

Berlin, augusztus 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszínterről:

Thiepval és Poziéres közt az angolok hasztalanul ismételték meg támadásaikat. Auvillers-től északra az új folyamán közelharcok voltak. A Foureaux-erdőtől keletre épp úgy, mint Maurepasnál sikertelenek maradtak az ellenséges kézigránát-vállalkozások. A tüzérségek folytonosan nagy tevékenységet fejtettek ki. A Sommetől délre Estreensnél megüszítettünk kisebb árokrészeket, amelyeket a franciák augusztus 24-ike óta még tartottak. Ez alkalommal 3 tiszt és 143 főnyi legénység jutott fogolyként keziinkre.

A Maastól jobbra a Fleury-szakaszon vizsantásítottuk az ellenséges kézigránát-támadásokat. A hegyvidéken reánk nézve kedvező kisebb gyalogsági ütközetek voltak.

A Deutschland holnap megérkezik

Bréma, augusztus 23. (Magyar Távirati Iroda.) A Deutschland társasága hivatalosan közli, hogy az első német kereskedelmi buvár-

hajó, a „Deutschland“, ma délután a Weser torkolat előtt horgonyt vetett. A hajón minden rendben van.

***

Az olasz háboru

Höfer jelentése

Budapest, augusztus 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszínterről:

A tenger melléki arcvonalon az ellenséges tüzérség egyes területek ellen időnkint élénk tüzelést folytatott. Az olasz repülők nagyobb tevékenységet fejtettek ki. Wochein Feistriténél egy kétfedelű jutott keziinkre; a bennilöket elfogtuk.

Tirolban a Fleimsthal-arcvonalon egy vállalkozásunk 80 sebesületlen olasz foglyul ejtésével és 2 gépfegyver zsákmányolásával végződött.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Lemondott a bizalmi tanács

A képviselőház ülése

A háboru folyamán ma tartotta legnevezetesebb ülését a képviselőház, amelyen napirend előtt az ellenzék bizalmi férfiai mondtak le az állásukról, interpellációs részében pedig Tisza István gróf tete nagy fontosságú kijelentéseket a külpolitikai helyzetről és a hadvezetésről. Az ülés a hajnali órákban sem ért véget.

A képviselőház ülését tizenegy órakor nyitotta meg Beöthy Pál elnök.

Apponyi és Andrássy a lemondás okairól

Apponyi Albert gróf: Andrássy Gyula gróf indítványára és a miniszterelnök válaszára vállalták a bizalmi szerepet, hogy kifogásaikat, megjegyzéseiket, kívánságaikat, tanácsaikat érvényesítsék. E vállalkozás nehezen illeszthető be az alkotmányos életbe, de a történelemnek olyan precedens nélkül való ideje van és az a lehetőség, hogy legalább egy százalékkal megjavítsák az emberfeletti küzdelemben való esélyüket, kötelességgé tette e szerep elvállalását, természetesen azzal, hogy az alkotmányos felelősség ezután is kizárólag a kormány vezetőjét terheli.

Kötelességének tartja, hogy a nyilvánosság előtt vállalt küldetést nem áll módjában tovább vállalni. Kétségtelenül súlyos hibák történtek, bár a kifejlődés elé teljes bizalommal néz, lehetetlen kormány tevékenységének ellenőrzését mellőzni azokban a dolgokban is, amelyeknek nyilvános megvitatása az ország érdekében lehetetlen.

Miután a bizalmi tanács látta, hogy befejezett tények elé állják és miután a külpolitika vezetőivel szemben véleménykülönbség mutatkozott s miután tovább passzív szemlélők nem maradhatnak, miután végül a külpolitika és a háboru irányítása kérdésében hibák történtek — öszerintük — bár hiszik, hogy a hadvezetés terén a szövetséges országnak dicsőséggel koronázott fia (Zaj balról: Éljen Hindenburg!) üdvös eredményű erkölcsi hatást fog gyakorolni, végül mert Ausztria alkotmányos életének hiányossága az eredményes működést zavarja, lemondásuknak be kellett következni.

Andrássy Gyula gróf: Nincsen abban a helyzetben, hogy folytathassa azt a missziót, amelyre vállalkozott. Nincsen hozzátennivalója ahhoz, amit Apponyi Albert elmondott. Azért

nem folytathatja misszióját, mert nem nyújtottak lehetőséget, hogy azt komolyan folytathassa. Nem közölték a bizalmi férfikkal a szükséges adatokat.

Megengedi, hogy a kormány körében másképpen fogták fel a helyzetet. Megengedi, hogy úgy fogták fel a helyzetet, hogy államtitkokat, a diplomáciai tárgyalások egyes részleteit nem lehet nem felelős államférfikkal közölni, de ha ebben igazuk van, akkor feltétlenül lehetetlené vált az ellenzéki bizalmi férfiak missziója. Ennek a ténynek természetes következménye az, hogy az ellenzék az ellenőrzést másképp és nagyobb nyilvánosság mellett fogja kifejteni.

Csak akkor kezdett az ellenzék lelkiismerete konfliktusba kerülni, amikor azt láttuk, hogy a kormányt bírálni kellett volna, de a nyilvánosság miatt ettől kénytelenek voltunk tartózkodni.

Kifogásolja, hogy az olaszokkal a békét nem tudták fentartani.

Kifogásolja, hogy mellőzték a koalíciós kabinetet, amelyről pedig a miniszterelnök először szívesen tárgyalt. Helyteleníti, hogy nem tisztázták a jövő béke legfontosabb feltételeit érintő kérdéseket. Ezeknek biztosítása érdekében kívánták az ellenzéki ellenőrzést és a nagyobb nyilvánosságot. Még a diktatúrával is megbarátkoztak volna a háboru alatt, ha ez a sikert biztosította volna. De az abszolútizmus önmagában nem biztosítja a sikert. Vitéz katonáink óriási eredményeket értek el és bizva bízik a jövőben és meg van győződve arról, hogy a közép-európai szövetség dacolni fog minden tulerővel. De azt, hogy sikeres volt a vezetés, azt talán mégsem állíthatja senki. A manát nem várhatjuk az egekben.

Hibának tartja, hogy Ausztria az egyetlen állam, amelynek ezidőszereint nincsen parlamentje. Nem tartja lehetetlennek, hogy most is kormány-, sőt külügyminiszter-változás legyen. Össze kell hívni a delegációt, annál inkább, mert a nyilvános bírálatra nagyon nagy szükség van. A kellemetlen nyilatkozatoktól nem fél, mert hiszen zárt ülések is vannak. Leghevesebben tiltakozik azonban az ellen, mintha ő mindenáron való békét kívánna, mert mindenki el van határozva, hogy a tisztességes békéig minden erejét megfeszíti és minden lehető áldozatot meghoz ezért a tisztességes békéért. Az országban kölcsönös a bizalom és mindenki bízik a nagy harc győzelmes kimenetelében. Az ellenzék és az egész nemzet egységesen vallja, hogy ezt a harcot teljes erővel végig kell harcolnunk.

Rakovszky István minden tekintetben hozzájárul azokhoz, amiket Apponyi és Andrássy mondtak. A külügyminiszter eljárás kifogásolja, aki titkolózott, míg Krobotin, a hadügyminiszter kielégítő válaszokat adott. Az ellenőrzés nem volt tehát gyakorolható a külügyminisztérium titkolózása miatt s így a bizalmi tanácsnak további dolga nem volt.

Elnök: Az ülést felfüggeszti.

A miniszterelnök az olasz kérdésről

Tisza István gróf miniszterelnök: Tartózkodni kell attól, hogy olajat töltsünk a tüzre abban a pillanatban, amelyben a bizalmi férfiaknak választani kell, hogy a szenvedély szavára vagy a nemzet érdekeire hallgassanak-e. Sajnálattal veszi tudomásul a lemondást, amely csak félreértésen alapulhat.

A delegációk összehívásának a magyar kormány részéről semmi akadálya sincsen, de az osztrák parlamenti élet szünetel olyan anomáliák miatt, amelyek már a békében is ismeretesek voltak s amelyek a háboruban egyenesen veszedelmesek lettek volna.

Az olasz kérdésre vonatkozóan kijelenti, hogy ha nem vitték volna a tárgyalásokat a végsőig, akkor vagy a gorlicei áttörés előtt vagy közvetlen utána következett volna be az olasz hadüzenet. A tárgyalások folyamán a végsőig mentek, hogy heteket, órákat nyerjenek az olasz hadüzenet kitolására. Azzal tisztában van mindenki, hogy a békét Olaszországgal nem lehetett volna biztosítani, ha nem tették volna meg az előkészületeket: hamarabb is bekövetkezett volna az olasz támadás.

Ma csütörtökön este nagy hangversenyt tart a „Szinházi zenekar“ GAMBRINUS éttermében.

A napirend

Szünet után
Bródi Ernő dr. a jövedelmi adót bírálja és határozati javaslatot terjeszt be.

Hozzászólnak még: Mezősi Béla, Földes Béla, Csermák Ernő.

Vássonvi Vilmos dr. Polónyi Gézával polemizál.

A délutáni ülésen Szabó István és Bizony Ákos szölkáltak a javaslatához.

Interpellációk

A vita megszakításával Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter válaszolt egy régebbi interpellációra, majd Ráth Endre a különféle központok, különösen a Hadi Termény részvénytársaság visszaéléseit ostorozza.

Tisza István gróf miniszterelnök: Ideiglenesen azt válaszolja Ráth Endrének, hogy sok utcán szedett kőszá hirt állít tényként, a melyek nem valók. Felkéri a képviselőket, hogy minden élelmezési visszaélést jelentsenek be és ő szigorúan megbünteti ezeket. Az ország érdekében kéri, hogy az indokolatlan híresztelésektől óvakodjanak.

Huszár Károly a hadirokkantak segélyének fölemelését sürgeti. Eszterházy Móric gróf a vadászok löporának maximálását kéri, amire Ghillányi Imre báró földmívelésügyi miniszter kijelenti, hogy erre vonatkozóan a kormány intézkedést fog tenni.

Eitner Zsigmond a Hadi Termény részvénytársaság üzelmét kifogásolja.

Holló Lajos kritizálja a hadvezetőség kibáit. Ilyenek előfordultak az első szerbiai hadjárat és az orosz offenzíva alkalmával, amikor az orosz frontról elvonták a legértékesebb csapatokat. Tiltakozik, hogy a 45—50 éveseket a frontra viszik. A magyar katonákat mértéken túl igénybe veszik. Kérdi — bár nem akarja mindenáron a békét — nem látja-e elérkezettnek az időt a miniszterelnök arra, hogy most, midőn csapataink diadalmasan állanak, megtegye a tisztességes békére az előkészületeket.

A miniszterelnök a békéről

Tisza István gróf miniszterelnök nyomban válaszolt: Figyelmezteti a képviselőket, hogy a békét hangoztatni, mielőtt a békétárgyalások megkezdődnek, ellenségeinknek való szolgálat. Holló Lajos olyan kérdéseket vet föl, hogy azt kell hinnie, hogy álmodik. A háboru okait keresi és elfelejti, hogy ennek két nagy oka volt: Először az angol kommerciális, másodsor az orosz világuralmi politikai törekvés és ezzel együtt Magyarország testének szétdarabolása. (Zajos helyeslés: Ugy van! jobbfelől.) Magyarország integritása ellen való gonosz merénylet megállításáról van szó, Senki sem állíthatja, hogy mi provokáltuk a világháborút. (Viharos taps.) Holló Lajos a franciákra és angolokra hivatkozik, de nem tudom, minden példa követendő-e, ami francia vagy angol. (Nagy zaj az ellenzéken.)

Felkiáltások: Baralongokat nem követünk!

Tisza István gróf miniszterelnök: Ami a vezérlet kérdésében beállott változást illeti, annak nincs más jelentősége, minthogy egységessé tett frontunk egységes vezérletet kíván. Csak megnyugtatólag hat, hogy az egységes vezérlet olyan férfiu kezében van, akinek nevéhez a legfényesebb haditettek fűződnek. (Éljenzés.) De ezzel a mi hadvezetőségünket kibébiteni nem lehet. Minden hadvezetésnek voltak hibái, de az éremnek fényes lapjai is vannak és a kibébitéseket a hadvezetőség nem érdemli meg.

Windisch-Grätz Lajos herceg: Nem egészen így áll.

Tisza István gróf miniszterelnök: De így áll. Én jobban tudom.

Windisch-Grätz Lajos herceg: Én is tudom a dolgokat.

Tisza István gróf miniszterelnök: Bocsnat, vitéz kapitány ur sokat tudhat, de ezt nem tudja.

Erre óriási zaj tört ki az ellenzéken, amelynek tagjai ököllet verték a padokat. Az elnök folyton csenget.

Hédervári Lehel: Itt csak képviselők vannak, nem kapitányok!

Tisza István gróf miniszterelnök: Bár-mely félreértést szívesen jóváteszek. Nem akar-

tam kétségbevonni senkinek sem képviselői képességeit és jgait. Ellenkezőleg elismerem ezzel, hogy a harctéren vitéziül viselkedik. Sajnálom, hogy félreértettek. A pazarul kiontott magyar vér jutalma a magyar nemzet megnövekedett hatalma és presztízse lesz, amelyet fokozott mértékben fogunk gyakorolni. A háboru borzalmas ténye azonban megtanított bennünket, hogy ne jelszavak után induljunk, hanem az élők jogait bizsósítsuk a jövőre tekintettel. (Taps és éljenzés.)

Elnök tíz percre az ülést felfüggeszti. Szünet után

Polónyi Géza a külügyminisztert és a miniszterelnököt támadja, amiért a felvilágosításokat a bizalmi férfiaknak megtagadták. Éjfélkor megkérdezte az elnököt, hogy miután az országgyűlés ideje elmúlt, intézkedett-e az elnök a csütörtöki ülés szabályszerű összehívására iránt.

Beöthy Pál elnök: Igaz, hogy a szerda elmúlt, de a kisebbséget nem akarják meggátolni abban, hogy interpellációjukat elmondják.

Polónyi Géza ezután három interpellációt terjeszt elő: Hajlandó-e a kormány az olasz szerződést teljes terjedelmében közzélni, a román szerződést megismertetni és Hindenburg kinevezetéséről és annak okairól fölvilágosítást adni?

Károlyi Mihály gróf: A kiegyezés csődöt mondott, mert a delegációkat nem lehet egybehívni. A kormányzat és a hadvezetőség között nincs meg az egyetértés. Bizonyítja ezt, hogy a honvédelmi miniszter két év óta igyekszik a főhadiszállásra képviselőt küldeni, de nem tudja ezt kieszközölni. A külügyminiszternek a főhadiszálláson levő képviselőinek táviratait szintén cenzurázzák. Emlékeztet Frigyes főhercegre az offenzíva alatt kiadott hadseregparancsára, amelyben felhívja a katonákat, hogy a monarchia délnyugati részén is bizsósítsák a határokat, ami nyilván hódítási szándékot jelent. A külügyi politikánk pedig azt hangoztatja, hogy a hódítás tőlünk távol áll.

Az ülés reggel 4 órakor még folyik.

60 FILLER 1 DOBOZ "AX" HYGIENIKUS SZIVARKAHÜVELYNEK AZ ÁRA VÉDŐJEGY

Főraktár: Mayer Manó nagykereskedésében.

HIREK

***

A honvédelmi miniszter köszönete. — Hazai Samu báró honvédelmi miniszter ma a következő köszönő levelet intézte Márk Endre udvari tanácsos polgármesterhez:

Méltóságos Márk Endre polgármester urnak Debrecen.

Debrecen város feledhetetlen szép ünnepére mindenkor szívesen emlékezve vissza, ezúton újlag is legőszintébb köszönetemet fejezem ki.

Hazai honvédelmi miniszter.

Gruner Lipót gyászja. Lesújtó nagy gyász érte ma Gruner Lipótot, Debrecen város gazdasági tanácsnokát: leánya, Bulovszky Sándorné Gruner Etelka ma délután rövid szenvedés után tífuszban meghalt. A súlyos csapás teljesen megrendítette Gruner tanácsnokot, akinek kisebbik leánygyermek is súlyos betegen fekszik édesatyja lakásán szintén tífuszban. A megdöbbentő haláleset általános mély részvétet keltett Debrecen társadalmában. Az elhunyt ifju uriaszony temetése iránt csak holnap történnek intézkedések.

Az iskolaév megkezdése a középiskolákban. Félhivatalosan jelentik: A vallás- és közoktatásügyi miniszter a vidéki tanulók városokban való elhelyezésének nehézségeit mérlegelve, most kibocsátott körrendeletével, mely a fiu- és leányközépiskolákra, tanítóképzőkre, felső kereskedelmi iskolákra s a polgári iskolákra vonatkozik, megengedte, hogy az 1916/17. tanévre a tanulók beírása szeptember 11-én, a tanítás pedig szeptember 15-én kezdődjék. Kivételesen oly intézeteknél, amelyek

internátussal kapcsolatosak, vagy ahol a tanulók ellátása nehézségbe ütközik, a tanév megnyitása október 1-re halasztható. Erre nézve az engedelmet az állami és királyi katolikus középiskoláknál a tankerületi főigazgató, az állami felső kereskedelmi iskoláknál a felső kereskedelmi iskolai főigazgató, az állami tanítóképzőnél, felső nép- és polgári iskoláknál a királyi tanfelügyelő, a nem állami intézetekben az iskolafőntartó fogja megadni.

A szintársulat új tagjai. Mezei Béla igazgató bejelentette a tanácsnak, hogy Virág Franci operettbuffo helyére, aki katonának vonult be, Heltai Jenőt szerződtette. Ugyancsak ujonnan szerződtette Bálint Béla énekes bonvivánt és Sáfár Sándor tenoristát.

Katonai kinevezések. A királyi Sívágó András dr. és Brück Miklós dr. segédorvosokat főorvosokká, Brief József dr. segédorvos helyettesét segédorvossá a 39. gyalogezredben kinevezte.

A pamutfonalkészletek följánlása. A hivatalos lap mai számában kormányrendelet jelent meg, amely szerint a Pamutközpont részvénytársaságnak (Budapest, V. Széchenyi-utca 1.) megvételre fel kell ajánlani a nyers, egy- és kétszálu pamutfonalakat az angol 20—26 finomsági számokban motolálva, vagy hengeres keresztcsévék alakjában. Nem terjed ki a kötelezettség azokra a fonalakra, melyek kötő- vagy kötszövő üzemek birtokában vannak, vagy kötött (kötszövőt) áruk előállítására alkalmasak.

Az Apollo sikere. Az Uranus helyiségében vendégszereplő Apollo tegnap Dr. Meffizto, modern Fauszt-tragédiát mutatta be, a mely tartalmával nagy sikert aratott. A kitűnő kísérő műsor keretében műsorra kerülő nagyszabású újdonság ma az 5, 7 és 9 órai előadásokon kerül programra.

Iskolás fiúk és leányok részére kész fehérműiek, matracok, paplanok, takarók. Intézeti fehérmű az összes internátusokba előírás szerint Kardos Lászlónál, Debrecen, Kossuth-utca 9.

Jótevény adományok. A következő sorok közlésére kértünk fel: A Debreceni Patronázs Egylet hálás köszönetet mond az István-gőzmalom igazgatóságának az egylet céljaira adományozott 30, azaz harminc korona adományért.

Dr. Kesserü Lajos kir. törvényszéki elnök ur névnapjára haza nem érkezhett, de megkülönböztetve is a mostani háborus időben névnapot tartani alkalmasnak nem találván, általam ezúton köszöni meg az esetleg jókívánásaikkal őt felkeresni akarókat és névnapjának megváltásaképpen címekre küldött 50 koronát ajánlott fel a gyermeknap hadjárva-alapja javára, amit ezennel elismerem és köszönettel nyugtatok. Fodor Emil patr. egyesületi titkár.

Debreceni hősök kitiintetése. A felhatalmazott parancsnokság Oláh Sándor törzsőrmesternek, Kulm László egyéves önkéntes szakaszvezetőnek, Majoros Imre tizedesnek, Fodor János, Kovács Mátyás, Széles József, Szücs Lajos őrvezetőknek, Cziráki Lajos, Deák Emil, Fényes Sándor, Galí Lajos, Gombos László, Hegedüs András, Héjjas Mihály, Juhász Lajos, Köteles András, Lévy Gyula, Meister Péter, Notárius Ambrus, Radivoj Mátyás, Rente Mátyás, Sárközy János, Setránka Nándor, Simon József, Simon Kálmán, Szakadát Mihály, Szilágyi Lajos, Tóth Lajos, Tökés István, Török Pál honvédeknek, Nagy József szakaszvezetőnek a 3. honvédegypalozredben a bronz vitézségi érmet adományozta.

Nyilatkozat. Értesítjük a t. fogyasztó közönséget, hogy telepünkön fertőtlenítő készüléket rendeztünk be, melynek segítségével a porcellán dugós üvegeket minden egyes ultratöltés előtt a szokásos tisztogatási eljárás után fertőtleníti. A mai napon a rendőrhatalóság és a tisztí orvos telepünkön vizsgálatot tartott és miután meggyőződött arról, hogy a fertőtlenítés a legszigorubban betartatik, az Anna-víz forgalomba hozatalát porcellán dugós üvegekben engedélyezte. A mai naptól kezdve tehát a kristálytisza szénsavas Anna-víz porcellán dugós üvegekben ismét forgalomba hozzuk és kérjük a t. fogyasztó közönség további szíves pártfogását. Vendéglősök, Hentesek és Mészárosok Műjéggyára r. t.

— **Játék a fegyverrel.** Vágó András városi rendőr Béla nevű 13 éves fia több társával együtt a bányai erdőben játszott és e közben Flaubert-puskával lövöldöztek. Az egyik gyermek kezében játék közben a sörétre töltött fegyver elsült. A sörétszemek oly súlyos sebeket ejtettek Vágó Bélán, hogy ezt életveszélyes állapotban szállították be a debreceni kórházba. A rendőrség ez ügyben megindította a nyomozást.

— **Havonta egy vagon városi vaj.** Az országos zsirhiányt Nagyvárad fogyasztó közönsége eddig nem érezte és tudva azt, hogy a városi sertéshizlaldában 880 fajsértés hizik, nem volna semmi különösebb ok aggodalomra, ha a város lakossága nem növekednék szinte naponta a bukovinai odatelepitett közhivatalokkal és menekültekkel. Hogy a városi élelmezési ügyosztály minden eshetőségre el legyen készítve, Lukács Ödön főjegyző tárgyalásokat folytatott abban az irányban, hogy a zsirt vajjal pótolhassák. Az élelmezési ügyosztály most megállapodást létesített arra nézve, hogy a város fogyasztóközönsége számára havonta egy vagon vaj álljon rendelkezésre. A kintinó minőségű vaj az élelmezési ügyosztály külön-kint 9 koronáért fogja árusítani, tehát a vaj egy koronával olcsóbb lesz, mint a sertészsír. A városi élelmezési ügyosztály beszerzett ezenkívül egy vagon kávét, egy vagon kölest és tíz métermázsá különböző fajta teát. — Most folynak a tárgyalások nagyobb mennyiségű száraz bab beszerzése ügyében.

— **Elítélt vasutj tolvaj.** A debreceni k. törvényszék ma ítélkezett Goga Molcsér Mária rovott multu vasuti tolvaj bűnügyében. Goga Molcsér Mária a mult hóban fogta el a debreceni vasuti rendőrség, amely már régen kereste a notórius asszonyt. Goga Molcsér Mária különösen az erdélyi vasuti állomásokon működött, de az utóbbi időkben már ott erősen szorongatták s így Debrecenbe tette át működési helyét. Itt az állomáson az elutazó falusi asszonyok közé keveredett s azokat lopta meg. A tárgyaláson a tolvaj asszony beismerő vallomást tett, mire a törvényszék, tekintettel Goga Molcsér Mária rovott multjára, 2 évi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Az orosz újságírók fölmentése.** Stockholmól táviratozzák: A „Rjecs“ jelentése szerint az orosz belügyminiszter hozzájárult a lapszerkesztőknek ahhoz a kéréséhez, hogy az orosz újságok összes munkatársait mentseék föl a katonai szolgálat alól.

— **Az örlési vám.** A városi tanács a következő hirdetményt adta ki: A m. kir. minisztérium 2680/1916. M. E. sz. rendelete értelmében a vámörlest végző malomvállalatok, ide értve a kizárólag az örlöttet főlnék házi és gazdasági szükségletére dolgozó vámörllő malomvállalatokat is, búzát, rozst, kétszerest, árpát, kölest, zabot, tengerit a 2370/1916. M. E. számú rendelet 6. §-ától eltérően kizárólag

csak természetben, az illető terményben és nem pénzben vagy lisztben szedett vámért (örlési díjért) örölhetnek, avagy dolgozhatnak fel bármely egyéb módon. A vámul szedett terményekre továbbra is érvényben maradnak a 2370/1916. M. E. számú rendelet 8. §-ában foglalt büntető rendelkezések a fenti rendelkezések megszegésére is kiterjednek.

— **Odon tankönyvek** legolcsóbban és új tankönyvek bolti árban kaphatók Aczél anti-quariumában, Első Takarékpalota. Meg nem felelőket bármikor kicserél vagy visszavesz.

— **Soká tart a háború?** Hágából jelentik: A Nieuwe Courant londoni levelezője közli, hogy a háborúnak közeli végét az angol üzleti körökben nem várják, mert a Lloyd új biztosítási kötvényeket ad ki, amely a veszteség 85 százalékát fedezi, ha a háború december vége előtt ér véget, de csak 70 százalékát, ha jövő márciusban lesz vége és 60 százalékát, ha 1917. júliusán túl tartana. Ha a háború 1917. szeptemberen túl is tartana, úgy a Lloyd nagy veszteséget vár. Csak harminc százalék veszteség fedezet mellett köt biztosítást a Lloyd, ha a háború 1917. év végéig tartana.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR
a Hadseregélyző Hivatal átvételi különítménye, Budapest, IV., Váci-utca 38.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

**Harisnyák, Zsebkendők,
Kötények, Ingek,
Gallérok, Kézleők
óriási raktára!**

Tekintettel a folytonosan hallatszón az azon panaszra, miszerint

JÓ MOSÓSZAPPAN

nem kapható, tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy gyárunk „Gyorsmosó”, „Vegytisztító debreczeni” és „Csikós” elnevezések alatt 60–62% zsírsavtartalmu, tehát a legjobb minőségű mosószappant állítja elő.

Csikós szappanunk kézműsásra is kiválóan alkalmas. — Kapható minden fűszerkereskedésben.

Első Debreczeni Gőzszappangyár
Külsővásártér 3. Telefon 224. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szöveg hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Aranyat ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. Meghívásra házhoz is elmegynek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett: Hajduszoboszlón lévő 74 hold föld tanyával, Hajduböszörményben lévő 190 hold föld tanyával, Mikepércsi uton 4 hold föld, Halápon 12 hold föld kaszáló. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Zálogcédulát, törött aranyat, ezüstöt, brilliáns ékszert veszek és olcsón eladok Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Tannló
felvétetik Félégyházy János fűszerüzletében.

60 drb. sülő,
egy éven felüli eladó, Cim a kiadóhivatalban.

Használt
tankönyvek az összes iskolákra kaphatók már Harmatthy-nál Fűvészkert-utca 14.

Zemáné
címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Iskola könyvek
az összes iskolák részére fűzetek, ír- és rajzszerek stb. még mindég olcsón kaphatók Fröhlich-féle könyv- és papírkereskedésben Szentanna-utca 1.

Uri leány
német és francia órákat ad. Cim a kiadóhivatalban.

Kiadó
csinosan berendezett szoba esetleg szolgásházával kitűnő helyen. Cim a kiadóban.

Iskola szolgál állást
nyerhet gyermektelen házaspár. Ajánlkozók jelentkezzenek Kereskedelmi akadémia titkári hivatalában Ferenc József-ut 8 sz.

Megjelent

Uray Sándor ref lelkész

Örökzöld koszoru

hőseink sírhalmára

vigasztaló és megnyugtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidítő könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

A nő legszebb disze

a szép alakú dús

KEBEL.

Hölgyek, kik e tekintetben hiányt éreznek, forduljanak teljes bizalommal

Krause Idához

POZSONY,

Sáno-út 2, C) oszt., honnan

teljesen költségmentesen és diszkrétan kapnak tanácsot és útbaigazítást a telt kebel elérésére.

**A sárgán is épen úgy hat,
Akárcsak a feketén.
Olyan sima, mint a tükör,
Ha cipőre kenem én.
És mint csillag, éppoly csillog
Ide-oda rajt a fény;
Micsoda egy csoda hát ez?
----- Ez a**

PYRRAM

CIPŐ=KRÉM

Gyártja: **BENESTESTVÉREK, GYÖR**